Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciuri.
Braşovu, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maass), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannenberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţul inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LII.

„Gazeta" iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate
Pe unu anu 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovu:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unu anu 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unu esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtu şi inserţiunile suntu a se plăti înainte.

Nr. 118. | Braşovŭ, Vinerĭ 26 Maiu (7 Iunie) | 1889.

Braşovŭ, 25 Maiu

In numerii premergĕtorĭ amŭ vorbitŭ totŭ de desbaterĭ asupra bugetului ministeriului cultelorŭ şi instrucţiunii publice. Dér firulŭ desbaterilorŭ, care s'a depĕnatŭ numai şi numai împrejurulŭ „spiritului, geniului şi naţionalismului maghiarŭ" ne arată, că necorectă e numirea de mai susŭ.

Corectŭ ar fi sĕ ḑicemŭ: desbaterile asupra bugetului ministeriului maghiarisării publice. Căcĭ n'amŭ datŭ în lungulŭ şirŭ alŭ vorbitorilorŭ de nicĭ unulŭ, care sĕ fi accentuatŭ adevĕrata misiune a unui ministerŭ de culte şi instrucţiune publică, într'unŭ statŭ ca acesta care nu e nicĭ maghiarŭ, nicĭ românescŭ, nicĭ serbescŭ, nicĭ slovăcescŭ, nicĭ săsescŭ, ci unŭ statŭ comunŭ alŭ tuturorŭ naţionalităţilorŭ.

Fiecare deputatŭ a vorbitŭ totŭ numai pentru interesele naţionalităţii maghiare, că trebue lăţitŭ „spiritulŭ maghiarŭ", că trebue imprimatŭ şi „geniulŭ maghiarŭ", că elementulŭ maghiarŭ trebue sporitŭ, că elementulŭ nemaghiarŭ, care, veḑĭ Dómne, a fost maghiarŭ odată, trebue remaghiarisatŭ, că trebue urcată cifra Maghiarilorŭ, la şeptespreḑece milióne! Parc'ar fi vorba de a se semĕna bureţĭ ca sĕ umple loculŭ într'o nópte!

Aşa între alţii, unŭ deputatŭ, anume Valentin Illyes, se plânse că comunele slovace din prejma Budapestei au fostŭ ungurescĭ odată, decĭ trebuescŭ acum remaghiarisate; de aceea numai spiritulŭ naţionalŭ maghiarŭ în tóte ramurile instrucţiunii póte asigura esistenţa Maghiarilorŭ ca naţiune.

Când vorŭ fi fostŭ maghiare acele comune, nu spune şovinistulŭ deputatŭ, precum nu spune nicĭ când şi cum au devenitŭ ele slovace. Dér lucrulŭ e uşorŭ de esplicatŭ. Elementulŭ maghiarŭ s'a stinsŭ din acele comune, precum în tóte părţile e în descrescere, şi i-a luatŭ loculŭ elementulŭ slovacŭ. Şi pentru acesta trebue remaghiarisatŭ. Logică ungurescă!

Unŭ altŭ deputatŭ anume Sigismund Csatar e aderentulŭ celŭ mai înfocatŭ alŭ grădinilorŭ orĭ asilurilorŭ de copii, pentru că, ducendu-se odată în Saroksar, atâtŭ de multŭ i-a plăcutŭ cum mergeau acolo lucrurile, atâtŭ de multŭ l'a încântŭ spiritulŭ maghiarŭ ce domnea acolo, încâtŭ şi-a gânditŭ: „Tu, bune Dumneḑeule, de ce nu le-amŭ avutŭ noi acestea cu-o sută de anĭ înainte! Aḑĭ amŭ avé 17 milione de Maghiarĭ'"

Prin puţine cuvinte, printr'o esclamaţiă teatrală făcută în dietă, deputatulŭ ungurŭ ne-a arĕtatŭ, care e adevĕrata misiune a asilurilorŭ orĭ grădinilorŭ de copii, cu care guvernulŭ şi kulturegyletiştii voescŭ sĕ împĕneze ţinuturile locuite de Nemaghiarĭ.

E vorba ca aceste asilurĭ sĕ fabrice 17 milióne de Maghiarĭ! Şi din ce altceva sĕ 'i fabrice, decâ nu din copii celorŭ douĕspreḑece milióne de Nemaghiarĭ, ca apoi cu timpulŭ, generaţiunea cea bĕtrână dispĕrêndŭ, ér cea tenĕră crescută fiindŭ în „spiritŭ maghiar", hrănită cu „geniu maghiarŭ", sĕ nu se mai auḑă în acestŭ statŭ altŭ graiu, sĕ nu mai esiste alte obiceiurĭ, decâtŭ cele de pe pustele ungurescĭ, numĕrândŭ atuncĭ elementulŭ maghiarŭ 17 milióne!

In ce visurĭ nebune se legănă şoviniştii!

Pentru noi însĕ aceste mărturisirĭ suntŭ de mare preţŭ. Ele suntŭ unŭ avertismentŭ datŭ naţionalităţilorŭ nemaghiare, ca sĕ înţelégă odată, că numai printr'o energică şi comună apĕrare vorŭ pute pune stavilă uneltirilorŭ de maghiarisare.

DIN AFARĂ.

Situaţiunea în Serbia.

Scirĭ sosite din Belgradŭ în Bucurescĭ nu înfăţişéză situaţiunea din Serbia ca fiindŭ liniştitóre. Se ḑice, că în urma cererei exprese a Regelui Serbiei, Regina Natalia trebue sĕ sosescă la Belgradŭ. „Naţionalulŭ" spune, că ex-regele Milanŭ, în drumulŭ sĕu dela Constantinopolŭ către Belgradŭ, va trece în ḑilele acestea prin Bucurescĭ. Mergerea lui la Belgradŭ şi scirea despre plecarea reginei totŭ la Belgradŭ au produsŭ órecarĭ emoţiunĭ în cercurile politice.

Rĕsboiu între Germanĭ şi Arabĭ.

O telegramă din Zanzibar ne anunţă, că Germanii au declaratŭ rĕsboiu Arabilorŭ de pe cósta africană între Yunga şi Sindi.

Planurile Principelui Muntenegrului.

„Pester Lloyd" publică o scrisóre a unui oficerŭ superiorŭ, în care acesta crede, că e bine sĕ atragă atenţiunea publică asupra împrejurărilorŭ favorabile ce se presintă pentru principele Neculae alŭ Muntenegrului, de a lucra la realisarea vechiului sĕu proiectŭ ce constă în a ocupa elŭ tronulŭ Serbiei prin ajutorulŭ unei rĕscóle în Bosnia şi Erţegovina şi a uni tóte statele cuprinse între Sava şi Dunăre deoparte şi între laculŭ Scutari de altă parte. Acéstă scrisóre a produsŭ în Pesta mare sensaţiă.

Amiciţia germană-italiană.

Ḑiarulŭ italianŭ „Diritto" califică incidentulŭ privitorŭ la pretinsa călĕtoriă a Regelui Umberto alŭ Italiei la Strassburg ca o manoperă machiavelică, urḑită la ḑiarele oficióse germane, cu scopŭ ca sĕ irite pe Francia în contra Italiei, spre a face pe aceste douĕ ţĕrĭ ireconciliabile, şi a esploata în urmă Germanii situaţia. Cu astfelŭ de manopere de sigurŭ că nu se vorŭ întări legăturile de amiciţiă între Germanĭ şi Italienĭ, ci mai curênd se va produce efectulŭ contrarŭ.

Tractatŭ între Germania şi Italia.

„Journal des Débats" anunţă sub reservă scirea, ce a primit'o din Viena, că guvernulŭ austriacŭ ar fi cerutŭ dela Berlinŭ esplicărĭ asupra tractatului separatŭ, ce se ḑice că s'ar fi încheiatŭ între Germania şi Italia.

Mitropolitulŭ Mihailŭ.

Se pare, că în adevĕrŭ ḑilele Mitropolitului Teodosiu ca demnitarŭ bisericescŭ suntŭ numĕrate. „Revue de l'Orient" spune, că la liturgia ce s'a oficiatŭ la 2 Iunie n. în biserica Sveti-Marko din Belgradŭ preoţii au pomenitŭ în rugăciune pe Mitropolitulŭ Mihailŭ, ér nu pe Mitropolitulŭ Teodosiu.

In Belgradŭ circulă scirea, că Mitropolitulŭ Mihailŭ a constatŭ la sosirea sa acolo, că i-a dispărutŭ din bagtatle sale unŭ geamantanŭ, care conţinea banĭ, agie unŭ carnet de cecurĭ, decoraţiunĭ, precum şi nisce hârtii de mare însemnătate. Lumea se perde în pĕrerĭ asupra autorilorŭ acestei hoţii.

SCIRILE ḐILEI.

Bisericĭ române în Turcia. „Naţionalulŭ" spune, că d-lŭ Alexandru Lahovary, ministrulŭ de esterne alŭ României, a obţinutŭ dela înalta Portă dreptulŭ pentru coreligionarii noştri românĭ de a clădi bisericĭ române în imperiulŭ otomanŭ.

***

Urmările desbaterei asupra legii militare. Precum raportéză foile ungurescĭ, la esercitiile de arme venise din Pesta în ḑilele trecute pentru şépte ḑile şi un funcţionarŭ de statu, anume L. Kenyeres, fostŭ voluntarŭ şi suboficerŭ în reservă la regim. 51 c. r. de infanteriă din Clusiu. După espirarea celorŭ şepte ḑile, Kenyeres apărŭ în haine civile în cancelaria regimentului şi, fiindcă voia sĕ plece grabnicŭ, cerŭ sergentului majorŭ, care era de serviciu, paşaportulŭ sĕu militarŭ şi, cum se dice, şi unŭ biletŭ de întórcere cu calea ferată. De aci se născu unŭ schimbŭ de vorbe, în cursulŭ

FOILETONULU „GAZ. TRANS".

Literatura nevestei mele.

De diminéţă, îndată ce m'am sculatŭ, mĕ apropiai de părete, unde atêrna calendarulŭ, şi rupsei foiţa cu data de erĭ, precum eram obicĭnuitŭ sĕ facŭ în fiecare ḑi.

Ḑiua de 13 Decemvre era o ḑi deosebită în vieţa mea. Cu litere negre era scrisă, şi dedesuptŭ, tipăritŭ ceva mai meruntŭ, era însemnatŭ Lucia, numele patrónei acelei ḑile.

Era ḑiua numelui nevestei mele.

Pentru a patra óră petrecŭ acéstă ḑi singurŭ, părăsitŭ....

Multŭ timpŭ stĕtui eu astfelŭ adêncitŭ în privirea calendarului, până ce mĕ deşteptă o batere la uşe... Mi-se aduceau florile, pe carĭ le poruncisemŭ erĭ la grădinarŭ. Mĕ îmbrăcaiu în grabă, apoi fui întrebatŭ, decă mi-se póte aduce cafeua.

„Nu, buna mea Pavlova", rĕspunsei eu, „am grabă şi afară de aceea nicĭ nu sunt flămândŭ. Adĭ nicĭ nu voiu veni la prândŭ."

Eră Pavlova nu murmură de astădată, precum făcea de obiceiu, când îi vesteamŭ lipsirea mea dela prândŭ.

Erau deja ḑece óre. Imbrăcai paltonulŭ meu de tómnă, mĕ duseiu la scriitorŭ şi deschisei o cutiă secretă, din care luai câteva cărticele de notatŭ, legate în negru. Acestea erau „literatura nevestei mele."

Peste vre-o câteva minute mĕ aflamŭ pe trepte, cu cărticelele în buzunarele paltonului şi douĕ coróne próspete în mână. Mĕ urcai într'o trăsură şi ḑisei birjarului sĕ mĕ ducă la cimiterŭ. Unde începe linia cimitirului oprii birja şi făcui restulŭ drumului pe josŭ.

Trecui pe lângă zidulŭ cimitirului, din dosulŭ căruia se ridicau arborĭ înţepeniţĭ de frigŭ şi despoiaţĭ de podóba foilorŭ, erau trişti, ca morţi.

Dér ce însemnéză mórtea lorŭ, care este numai aparentă, şi din care îi redeşteptă primăvéra pentru o nouă vieţă, în asemĕnare cu mórtea acelora, pe carĭ îi ascunde aci în adêncime pămêntulŭ, carĭ nu se vorŭ mai redeştepta nicĭ-odată, pentru carĭ nu mai e nimicŭ pe acestŭ pămêntŭ?!

Intrai prin pórta cea dinteiu în cimitirŭ. Pămêntulŭ, care aci i-se împarte fiăcăruĭ locuitorŭ numai cu mare economiă, era acoperitŭ icĭ şi colo cu sloi de ghiaţă murdarĭ, carĭ se topeau. Micĭ movile în patru colţurĭ şi lunguiate, aşeḑate în rêndŭ una lângă alta, eşiau triste din zăpada, care le împresura. Verdele, care le acoperia, deşi nu era încă de totŭ decoloratŭ, era pălitŭ, ca şi când ar avea o suferinţă, fără puterĭ.

Printre monumente de pétră şi de ferŭ mĕ dusei de-a lungulŭ drumului, trecui apoi printr'unŭ lungŭ, întunecosŭ şi neplăcutŭ spaţiu şi intraiu apoi printr'a doua portă a cimitirului. Aicĭ, pe o simplă bucată de pămêntŭ, împodobită cu crucĭ negre, se afla şi mormêntulŭ ei... Mĕ apropiai de îngrăditura de lemnŭ, care era pe jumĕtate stricată. Mormêntulŭ Luciei era celŭ din urmă în rêndulŭ acela.

Pusei corónele aduse pe pămêntulŭ, care fusese scormonitŭ din adêncime, pentru a face locŭ femeiei, pe care o-am iubitŭ atâtŭ de multŭ, pe care o iubescŭ încă...

Acum mĕ mai liniştisemŭ.

Dincolo de gardŭ era vieţă.

Pe câmpia, care se întindea în depărtare, se aflau vre-o câteva colibe; carĭ duruiau pe drumurile cotite, carĭ tăiau câmpulŭ, şi ómenĭ treceau pe dinainte. In apropiere se afla o móră de vêntŭ, ale cărei patru aripĭ tăiau necontenitŭ aerulŭ. Regulatulŭ rĕsunetŭ alŭ duruitului carĕlorŭ străbătea prin gardŭ, turburândŭ liniştea în imperiulŭ morţilorŭ.

Mĕ aşeḑai pe banca cea de lemnŭ, care se afla la o depărtare de unŭ pasŭ de grópa Luciei, şi scoseiu din buzunarŭ una din micele cărticele legate în negru. Adêncŭ mişcatŭ desfăcui foile scrise cu ceruza. Aceste erau cărticele obicĭnuite de notatŭ, în carĭ gazdóele cele bune îşĭ însemnă micile cheltuelĭ.

Aci erau însemnate o duzină de pahare, unŭ castronŭ şi încă vre-o câteva obiecte, cu carĭ uitase sĕ ne provedemŭ gospodăria înainte de nuntă. Mai josŭ sta: ceaiu, zaharŭ, pâne, apoi éraşĭ pâne, éraşĭ zaharŭ, carne, untŭ şi încă odată pâne... Totŭ aceeaşĭ se repeta pe paginele următóre. Primele lunĭ ale căsătoriei nóstre nu au pré fostŭ îmbucurătóre.

Pentru a ne întocmi cuibulŭ numai pe jumĕtate, făcusemŭ datorii, şi acum trebuiau plătite acestea împreună cu interesele lorŭ . . . Apoi cetii éraşĭ pâne, ceaiu, zacharŭ, carne, pâne şi éraşĭ pâne.

Tóte cheltuelile nóstre erau scrise desŭ una sub alta şi alăturea de ele se afla ângustulŭ şirŭ alŭ cifrelorŭ.

Şi éraşĭ totŭ alŭ treilea cuvêntŭ

căruia Kenyeros se esprimă nu tocmai măgulitorŭ despre unii oficerĭ ai armatei comune. Sergentulŭ majorŭ făcu arătare la superiorulŭ sĕu, care puse îndată de duse pe Kenyeres la garda principală. După ce s'a făcutŭ arătare la comanda de regimentŭ despre cele întêmplate, Kenyeres, care şĭ-a mărturisit fapta, fu dusŭ la cetăţue, unde şede de 12 dile, aşteptândŭ decisiunea autorităţii militare. Scirile, că acesta i-s'a întêmplatŭ unui oficerŭ în reservă, pe care l'ar fi pusŭ în fieră, le declară „Kolozsvar“ ca neadevĕrate.

*
* *

Reg. 3 de linia la Sinaia. E vorba, ca întregulŭ regimentŭ 3 de linia, în care moştenitorulŭ tronului românŭ e locotenentŭ, se ţiă garnisóna la Sinaia în timpulŭ verii. Pentru acestŭ scopŭ d-lŭ maiorŭ Veropolŭ a fostŭ trimisŭ la Sinaia sĕ vadă decă ar pute sĕ încapă în casarma de acolo întregulŭ regimentŭ. Mai toţĭ miniştri plenipotenţiarĭ din Bucurescĭ îşĭ vorŭ stabili reşedinţa de vară la Sinaia.

*
* *

Petrecere cu dare la semnŭ. A doua petrecere cu dare la semnŭ, arangiată de domnii oficerĭ şi împiegaţĭ militarĭ ai garnisonei de aicĭ în casa de dare la semnŭ de sub Têmpa, se va ţine Sâmbătă în 8 l. c. Inceputulŭ la $5\frac{1}{2}$ óre d. a.

*
* *

Incercare de sinucidere pe şinĭ. Supĕratŭ, că a fostŭ recrutatŭ ca bunŭ în armată, calfa de cismarŭ Iosefŭ Medgyaszay se puse pe şinĭ înaintea trenului, care venea pe la Şermăşagŭ. Cu tóte fluerăturile conducĕtorului locomotivei, Medgyaszay nu se mişca de pe şinĭ. In fine ii succese conducĕtorului sĕ oprescă trenulŭ. Calfa fu datŭ pe mâna autorităţii, căreia 'i spuse, că de supĕratŭ, fiindcă a fostŭ luatŭ în armată, acum când e şi logoditŭ, a vrutŭ sĕ se sinucidă.

*
* *

Nou valsu de I. Ioanovicĭ. *„Iubita vieţa României“* e unŭ nou valsŭ pentru pianŭ, douĕ mânĭ. Preţulu 1 fl. Se înţelege, că acestă nouă composiţiune deşteptă dinainte interesulŭ publicului musicalŭ. Şi acestŭ interesŭ este într'atâta justificatŭ, întru câtŭ tocmai acestŭ valsŭ alŭ celui mai indestratŭ învĕţăcelŭ alŭ lui Strauss nu e întru nimicŭ inferiorŭ valsului „Valurile Dunării“, din contră noulŭ valsŭ „Iubita vieţa României,“ după judecata bărbaţilorŭ speciali, întrece pe cele de mai nainte chiar în tóte 5 părţile sale prin simţire, prin cursulŭ sĕu melodicŭ bogatŭ şi prin efectulŭ însufleţitorŭ. Depositulŭ se află în librăria lui *Polatsek* din Timişóra. Se trimite pe lângă rambursă.

Scene turbulente în dieta ungară.

Erăşĭ a fostŭ o şedinţă furtunósă Lunea trecută. în care oposiţia a atacatŭ fără cruţare pe ministrulŭ-preşedinte Tisza.

Continuându-se discusiunea asupra legei bugetare, raportorulŭ *Hegedüs* dice, că guvernulŭ pune în privinţa acoperirei deficitului, ce în cursulŭ desbaterii a şcădutŭ dela 7,322.000 la 6,141.000 fl. trei alternative. Guvernulŭ va întrebuinţa pentru acoperirea deficitului în prima linia sumele ce vorŭ incurge din obligaţiile regaliilorŭ, în a doua linia sumele împrumutului pentru regularea Tisei şi decă acestea nu vorŭ fi de ajunsŭ, va cere unŭ creditŭ. Comisiunea financiară aprobă propunerile guvernului şi recomandă proiectulŭ spre primire. In fine dice, că comisiunea a primitŭ proiectulŭ şi din punctŭ de vedere alŭ încrederei.

Daniel *Iranyi* critică guvernarea lui Tisza. Cetesce programa sa de guvernare dela 1875, în care promitea se restabilescă echilibrulŭ în finance până la 1877 şi pleda pentru teritoriu vamalŭ separatŭ şi o bancă ungară independentă. Intre legile aduse dela 1875 suntŭ şi unele, carĭ puteau sĕ lecuiască defectele esistente, decă nu ar fi devenitŭ ilusorie prin *reaua lorŭ esecutare* (Aşa e, în stânga). Recunósce talentulŭ, diliginţa şi energia lui Tisza, der aceste bune însuşirĭ îi mărescŭ numai rĕspunderea. Tisza, care a moştenitŭ pe Deak, n'a realisatŭ nicĭ libertatea credinţei, nicĭ căsĕtoria civilă; proiectulŭ autonomiei catolice zace în masa ministrului de culte, regularea fondurilorŭ şi a fundaţiunilorŭ nu vine la desbatere. Iranyi trece apoi la politica esterióră şi condamnă *ocupaţiunea.* (Nelinişte în drepta.)

Ministrulŭ-preşedinte Tisza, adauge Iranyi, trebuia sĕ-şĭ dea demisiunea, cândŭ a vĕdutŭ că vine în contradicere cu dorinţele şi sentimentele naţiunei. Der lui îi este sĕ-şĭ conserve puterea (Aprobărĭ sgomotóse în stânga). Iranyi cetesce apoi dintr'o vorbire mai vechiă a ministrului-preşedinte următorulŭ pasagiu: „Decă va năvăli duşmanulŭ în ţeră, ne vomŭ noi tóte puterile ca sĕ-lŭ gonimŭ erăşĭ, der nu vomŭ lăsa conducerea în mână aceluia, care pórtă vina, că duşmanulŭ a venitŭ în ţeră“. (Mare sgomotŭ în stânga estremă). Noi nu i lăsămŭ acestă conducere lui Tisza.

Conte Gabriel *Karolyi: Unui trădătorŭ miserabilŭ nu i-o lăsămŭ.* (Mişcare în drepta. La ordine! la ordine)!

Preşedintele: Pentru acestă espresiune chiămŭ la ordine pe d-lŭ deputatŭ. — (Aplause în drepta).

Daniel *Iranyi* presintă în fine o moţiune, care cere ca legea bugetară sĕ fiă respinsă. (Aplause în stânga).

Paulŭ *Királyi* dice: *Sistema de administrare actuală este isvorulŭ principalŭ alŭ tuturorŭ nemulţumirilorŭ, a scăderilorŭ nostre economice, a decadenţei nostre morale, a actelorŭ de violenţa ale esecutorilorŭ, a abusului de putere în oficiu, a falsificării libertăţii electorale şi a tuturorŭ relelorŭ.* (Aplause sgomotóse în stânga şi stânga estremă). Deorece sunt convinsŭ că aceste rele vorŭ dura până atuncĭ, până cândŭ Tisza va sta în fruntea cabinetului, şi că nicĭ unŭ felŭ de reconstruire nu va putea sĕ delătureze rĕulŭ, eu şi partida mea nu votămŭ guvernului legea de apropriaţiune. (Aplause sgomotóse în stânga).

Ministru-preşedinte *Tisza* (Strigărĭ îndelungate şi sgomotóse de „Hoch“ în stânga estremă. Eljen în drepta) dice că în mijloculŭ luptelorŭ pasionate de partidă nimenea nu póte sĕ-şĭ dea o judecată dreptă despre activitatea lui de 14 anĭ, nicĭ Iranyi. Câtŭ pentru imputările ce 'i le face acesta, trebue sĕ rĕspundă, că orĭ-cine în loculŭ lui ar fi făcutŭ totŭ aceea. La imputarea lui Iranyi, că a consimtitŭ la ocuparea Bosniei şi Herţegovinei, dice: Considerŭ ca unŭ meritŭ pentru mine, că monarchia fără sacrificii, carĭ cerŭ unŭ rĕsboiu, a dobênditŭ în Orientŭ prin ocuparea acestorŭ provincii o influinţă mai mare ca orĭ şi cândŭ. (Aprobărĭ în drepta. Sgomotóse proteste din partea oposiţiei. Strigărĭ ironice: *Belgradŭ! Belgradŭ!*)

Tisza mai dise apoi cu privire la căsĕtoria civilă, că suntŭ cestiunĭ importante, cu carĭ unŭ guvernŭ nu póte păşi înainte, decă faţă cu curentulŭ domnitorŭ trebue sĕ se temă de unŭ desastru. (Mişcare în stânga.) Se 'ncercă apoi a combate afirmările lui Iranyi despre abusurile la alegerĭ. Despre cestiunea regulării verificaţiunei se va presenta în sesiunea viitóre unŭ proiectŭ de lege. In acestă privinţă se va împlini dorinţa deputatului.

Conte Gabriel *Karolyi*: Adevĕratŭ! der cu tóte astea-i batjocură şi ruşine... (Strigărĭ în drepta: la ordine!)

Preşedintele: Trebue sĕ chiămŭ acum a doua óră la ordine pe d-lŭ deputatŭ. (Aplause în drepta. Sgomotŭ).

Ministru-preşedinte *Tisza*, dice în fine Iranyi, n'a doveditŭ, că elŭ (Tisza) a adusŭ pe duşmanĭ în ţeră şi că a ruinatŭ în modŭ uşuraticŭ fiinţele ţĕrii. Densulŭ totdéuna a apĕratŭ parlamentarismulŭ faţă cu pasiunile partidelorŭ.

Otto *Hermann*: Prima mea observare este, că apĕrătorulŭ parlamentarismului sĕ încépă lucrulŭ aşa, ca sĕ se care din camĕră (Aprobărĭ în stânga estremă. Strigărĭ: ruşine!)

Teodorŭ *Anyos*: Laşitate!

Preşedintele: Pentru cuvêntulŭ acesta chiămŭ pe d-lŭ deputatŭ la ordine (Mare sgomotŭ)

Otto *Hermann* vorbesce mai departe în mijloculŭ unui mare sgomotŭ; se rogă de preşedinte sĕ restabilescă ordinea. — Preşedintele sună clopoţelulŭ.

(Vomŭ continua mâne.)

*

La încheierea şedinţei de Lunĭ a rĕspunsŭ ministrulŭ de justiţiă la interpelarea în afacerea *vendării pădurilorŭ năsĕudene.*

Ministrulŭ de justiţiă *Szilagyi* rĕspunde, că studiulu afacerii s'a terminatŭ şi că guvernulŭ va presenta camerei la începutulŭ sesiunei viitóre douĕ proiecte de lege; celŭ dintâiu va tracta despre contractele de vendare ale pămêntului, alŭ doilea despre regularea raporturilorŭ de proprietate năsĕudene. Rĕspunsulŭ la aceea, că óre guvernulŭ e de vină, că acestă afacere se trăgăneză de 13 anĭ, domnulŭ interpelantŭ o va afla în proiectulŭ de lege. Se rógă sĕ i-se ia rĕspunsulŭ la cunosciuţă. (Aprobărĭ generale).

Camera ia la cunoscinţă rĕspunsulŭ ministrului.

Convocare.

Din încrederea şi în urma unei conţelegerĭ prealabile avute la 10/22 Aprilie a. c. cu inteliginţa română din Haţegŭ, subscrisulŭ îmĭ iau voiă pentru constituirea comitetului cercualŭ alŭ despărţĕmêntului V alŭ „Associaţiunei transilvane“ din ţinutulŭ Haţegului, a convoca adunarea generală pe 24 Iunie st. n. a. c. la 3 óre dup'amedŭ în sala şcólei grăniţerescĭ din Haţegŭ, la care onor. membri ai „Associaţiunei transivane“ din acestŭ ţinutŭ şi întrega inteliginţă şi fruntaşii poporului românŭ suntŭ invitaţĭ a participa în numĕrŭ câtŭ mai mare.

Haţegŭ, la 31 Maiu 1889 st. n.

Ioanŭ Raţŭ.

Convocare.

Despărţămêntulŭ alŭ II-lea alŭ „Associaţiunei transilvane pentru literatura şi cultura poporului românŭ“, în sensulŭ conclusului adusŭ în şedinţa comitetului dela 3 Iuniu a. c. îşĭ va ţine adunarea sa generală din acestŭ anŭ în Făgăraşŭ la 5 Iuliu st. n. a. c. în sala hotelului Lauritsch, la 11 ore a. m. Decĭ toţĭ membrii din acestŭ despărţĕmêntŭ, precum şi toţĭ amicii literaturni poporului

---

era pâne. 'Mĭ aducŭ aminte încă destulŭ de bine de acele pânĭ rotunde în greutate de trei funţĭ, pe care le aducea Lucia în coşuleţŭ acasă. Cândŭ intra în odaiă, care se afla într'alŭ treilea catŭ, zîmbea voiósă, pentru ca sĕ nu me facă sĕ viu la idea, că acéstă urcare de trepte i-ar fi obositóre sĕu neplăcută. Coşulŭ, din care se zărea pânea, îlŭ aşeda ea la o parte, însĕmnândŭ acéstă nouă cheltuială în cărticica ei... Pâne, pâne şi erăşĭ pâne . . . Câtŭ de multŭ ne hrăniamŭ noi atuncĭ cu pâne! In fie-care di figura acéstă cheltuială în carte şi alăturĭ preţulŭ de 20 copeicĭ. Salarulŭ meu era atuncĭ de 30 ruble lunarŭ, din care se scădeau dece ruble pentru creditorĭ.

Insĕ acesta nu ne întrista câtuşĭ de puţinŭ. Lucia era atâtŭ de económă şi bună gospodară, încâtŭ nu suferiamŭ nicĭ o lipsă.

Der aci în carte mai zărescŭ unŭ cuvêntŭ: cartofĭ. Tómna înaintase, cum se vede, căcĭ până când cartofii erau trufanda (mâncare nouă) şi prin urmare scumpĭ, nu cumpăra Lucia. Sub cartofĭ era erăşĭ pâne... Mai josŭ sare, unŭ cuvêntŭ, care se repetă pe a treia sĕu pe a patra pagină. Der ce sĕ 'nsemneze acésta? Vinŭ! Da, e vinŭ, carafa 1 rublă 20 copeicĭ şi pe lângă aceea, prăjiturĭ. Ce felŭ de sĕrbătóre era acésta? Ah, 17 Septemvre, — diua numelui meu! Şi apoi erăşĭ pâne, zaharŭ, pâne... Aha! cărbunĭ. Sosise iérna. Pe pagina următóre erăşĭ cărbunĭ; pe a treia nu mai erau, de bună semă fusese desgheţatŭ. Preste vre-o câteva paginĭ îi găsimŭ erăşĭ. Acum se repetă acestŭ cuvêntŭ pe fie-care pagină şi se găsesce chiar la urma acestei prime cărticele.

Luaiu a doua carte în mână.

Incepe cu cuvêntulŭ pâne, după care urmeză cărbunĭ. Şi erăşĭ micĭ cheltuelĭ, carĭ nu treceau peste 60 copeicĭ, întrerupte icĭ şi colo de marea sumă de 7 ruble, lângă care se află următórea însemnare: „Plata chiriei pentru o lună.“

Etă erăşĭ ceva neobicĭnuitŭ: unŭ litru de smântână, o jumătate funtŭ ciupercĭ... Ce însemneză asta? 24 Decemvre, ajunulŭ Crăciunului! Chiarŭ şi felurile de mâncare, ce le-am mâncatŭ, sunt indicate... Aşa der ciorba de ciupercĭ, peşte prăjitŭ, vardă şi compotŭ de prune.. Ah! câtŭ de viu 'mĭ stă acestŭ ânteiu ajunŭ de Crăciunŭ înaintea ochilorŭ; câtŭ de bine dispuşĭ eram atuncĭ şi fericiţĭ! In diua întêia de Crăciunŭ mâncarămŭ la prândŭ friptură de iepure cu compotŭ.

Paginile următóre nu arată nimicŭ nou. Vieţa nóstră îşĭ luase erăşĭ cursul obicĭnuitŭ. O sticlă de lampă. De sigurŭ crăpase din vina mea, pe când lucramŭ nóptea şi uitamŭ se micşorezŭ flacăra. Ah! încă o serbare: vinŭ, prăjiturĭ şi încă alte dulceţurĭ în 6 Aprilie, diua căsĕtoriei nóstre.

Câteva foi mai departe găsescŭ o importantă observare. Ea sună: „In 2 Maiu fu plătită ultima rată a datoriei nóstre.

Totalŭ am plătitŭ 30 ruble.

Ce di veselă pentru noi!

Din momentulŭ acesta capĕtă cărticica unŭ caracterŭ veselŭ. De cărbunĭ nicĭ nu mai e vorba; pânea se repetă cu multŭ mai rarŭ, şi în loculŭ pânei se ivescŭ franselele (jimblele). Totŭ pe a patra pagină se găsesce untŭ, câte odată şi cafea. Der îndată după cafea întêlnescŭ unŭ nou cuvêntŭ: clinică, sub elŭ: medicină.

Eu suferiamŭ pe atuncĭ de ochĭ, şi causa acestui rĕu era locuinţa nóstră cea scundă. La ocupaţiunea mea, care dura adesea până nóptea târdiu, se umplea adesea odaia aprópe totalŭ de fumŭ, care provenea dela multa consumare a petroleului şi care e vătĕmătorŭ cu deosebire ochilorŭ. Mai departe este însemnată arvuna din chiria unei noue locuinţe. Atuncĭ eramŭ deja sănĕtosŭ şi, precum îmĭ dovedesce cartea, a duratŭ bóla mea douĕ sĕptĕmânĭ întregĭ, căcĭ între cuvêntulŭ clinică şi arvuna din chiriă trecuse intervalulŭ acesta. Curêndŭ după aceea schimbarămŭ locuinţa; aci aveamŭ o odaiă mai încăpĕtóre şi cu tavanulŭ mai înaltŭ, pentru care plăteamŭ pe lună nouă ruble.

Cărticica a treia şi a patru nu diferă multŭ de cele precedente; aceeaşĭ pâne, zacharŭ, aceleaşĭ fransele şi cafea.

Câte-odată, desi în intervale fórte marĭ, figureză şi cheltuelĭ pentru încălţăminte şi îmbrăcăminte. Cărticica a cincea începe cu o noutate îmbucurătóre: „Adĭ 'i-s'a măritŭ lefa bărbatului meu“. Da, fusesemŭ înaintatŭ şi mi-se sporise lefa cu dece ruble. Cu tóte acestea cărticica nu suferì nicĭ o schimbare; numai cu anevoinţă se póte da de urma a câte doue bilete de teatru sĕu de taxa pentru câte o birje, care cheltuială nĭ-o permiteamŭ câte-odată, pentru a pute respira afară din oraşŭ puţinŭ aerŭ curatŭ. Altcum remâneau tóte neschimbate ca şi mai nainte.

Lucia nu voia sĕ schimbe nimicŭ în obiceiurile nóstre.

românŭ, suntŭ învitațĭ cu tótă onórea a participa la acéstă adunare, spre a ne consulta între altele despre primirea cu demnitate a Associațiunei transilvane în mijloculŭ nostru.

Programa se va distribui în diua adunărei.

Cu acéstă ocasiune rugămŭ pe toțĭ onor. domnĭ. carĭ au primitŭ apelulŭ nostru dela 26 Ianuariu a. c. ca sĕ ne trimită contribuirile colectate până acum nesmintitŭ, până în 5 Iuliu st. n., apoi continuându-se colectarea mai departe în banĭ, orĭ alte obiecte de valóre, resultatulŭ finalŭ se ni se facă cunoscutŭ, pe lângă remiterea listelorŭ celŭ multŭ până în 15 Augustŭ st. n. a. c.

Comitetulŭ despărțĕmêntului alŭ II.
Făgăraşŭ, în 3 Iuniu 1889.

Basiliu Rațŭ, preș. **Iuliu Danŭ**, actuarŭ.
Nicolae Cosgaria, cassarŭ.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS“.

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Viena, 6 Iunie. — „Corespondența politică“ înregistréză scirea din Pesta, că d-lŭ Tisza voiesce sĕ primescă din nou ministeriulŭ de interne.

Berlinŭ, 6 Iunie. — Consiliulŭ federalŭ a datŭ aprobațiunea sa dicisiunilorŭ parlamentului germanŭ privitóre la legea de asigurarea invalidității și a bĕtrâneței.

Beldradŭ, 6 Iunie. — Curtea de casațiă a respinsŭ plângerea lui Garașanin în contra arestării sale preventive.

Literatură.

Foia bisericéscă și scolastică, organŭ alŭ provinciei metropolitane gr. cat. de Alba-Iulia și Făgărașŭ, apare în Blașiu de 2 orĭ pe lună și costă pe anŭ 6 fl. Redactorĭ: *Dr. Ioanŭ Rațŭ* și *Al. Uilăcanŭ*. — Nr. 17 dela 1 Iunie conține în partea bisericéscă: Acte istorice (Gregoriu G. Maicrŭ, fostulŭ episcopŭ unitŭ), de Dr. Ioanŭ Ardeleanŭ; Căsĕtoria preoțilorŭ (urmare); Din viéța pastorală (Indrumărĭ practice), de Titu Budu; Indreptarŭ pentru predicatorĭ; Varietățĭ; Literatură.—In partea scolastică: Indrumărĭ pentru docențĭ, cu deosebire pentru cei începĕtorĭ, de G. Munteanu; Cum trebue sĕ crescemŭ copiii, ca ei sĕ fiă ascultătorĭ, și ce avemŭ sĕ facemŭ decă-sŭ neascultătorĭ?, de I. F. Negruțŭ; Articululŭ: Lu (ilŭ) o (urmare), de C. Ordeanu; Ce este de făcutŭ ca sĕ avemŭ progresulŭ recerutŭ în scólele poporale? (urmare), de S. Nicóră; Esploatabilitatea, de N. Mărculețŭ; Conopiștirița (Gryllotalpa vulgaris); Esamene; Apelŭ către învĕțătorĭ; Varietățĭ.

Preotulŭ Românŭ, diarŭ bisericescŭ, scolasticŭ și literarŭ. Anulŭ XV. Apare în Gherla odată pe lună sub redacția d-lui: *Nicolae Fekete Negruțiu*. — Nr. 6 pentru Iunie conține: Studii din dreptulŭ canonicŭ, de I. Papiu; Preotulŭ în scaunulŭ mărturisirei, de Basiliu Rațŭ; Predică pentru S. Rosalii, de Vasiliu Criste; Despre penintență (predică) prelucrată de Valeriu Florianŭ; Din istoria despărțirei bisericei orientale de cea apusană (urmare); Varietățĭ.

DIVERSE.

Contra emancipării femeilorŭ. O fasă remarcabilă în cestiunea emancipării femeilorŭ este fără 'ndoielă apelulŭ subscrisŭ de peste o sută dame engleze, în care acestea provocându-se la mintea sănĕtósă și la judecata femeilorŭ engleze, se declară *contra* estinderii la femei a dreptului de alegere pentru parlamentŭ. Apelulŭ între altele este subscrisŭ de Lady vĕd. Stanley de Alderley, Lady Cavendish, ducesa de St. Albans, d-na Goschen, d-na Himphrey Ward, d. R. Green, Lady Layard, d-na Huxley, Alma-Tadema, Maten Arnold și d-na Max Muller. Apelulŭ, ordinatŭ pe paragrafe, încheiă cu următórele: „Nimicŭ nu ne zace mai tare la inimă ca ridicarea stării și demnității femeescĭ. Tocmai pentru că recunóscemŭ enormele prestațiunĭ ale femeii pentru totŭ, ce este de interesŭ generalŭ, suntemŭ contra unei dispoziții, care póte periclita prestațiunile acestea. Convinse suntemu, că nisuința de a fi înafară egalĭ cu bărbații, este pentru femei nu numai o vanitate, din contră este demoralisătorŭ pentru ele. Acésta ne-ar face sĕ judecămŭ falsŭ demnitatea adevĕrată și deosebita misiune a femeii. Din acésta s'ar nasce lupte personale și rivalitățĭ, pe când singura stăruință a bărbatului și femeii trebue sĕ consiste în promovarea activității caracteristice și a însușirilorŭ bune ale fiăcăruia spre o lucrare comună.

Efectulŭ fumatului. La fumatŭ se iau în considerare nu numai nicotinulŭ, ci și materiele empyreumatice, carĭ facŭ părțile constitutive ale fumului de tăbacŭ, carele influințéză în modŭ iritatorŭ asupra membranei mucóse a gâtului, laringelui, precum și a plumânilorŭ, și astfeliu ușuréză nascerea catarurilorŭ, respective împiedecă încetarea acestora. Mai departe, deórece omulŭ înghite părțile constitutive ale fumului de tăbacŭ, între carĭ suntŭ și base, acelea parte neutraliséză accidulŭ sucului gastricŭ, parte promovéză neconsumarea prin iritarea membranei stomacului și a intestinelorŭ.

Procesŭ istoricŭ. Urmașii regelui Muratŭ au intentatŭ procesŭ statului italianŭ, care procesŭ se va judeca la 20 Iunie stilulŭ nou, la Roma. Este vorba de suma de 51 milióne, ce s'a confiscatŭ regelui Muratŭ, deși era proprietatea sa personală. Reclamanții suntŭ Murații din Parisŭ, Pepoli din Bolonia și Ruspoli din Roma. Se crede, că se va încheia o transacțiune între aceștĭ urmașĭ și statulŭ italianŭ.

Testamentŭ. Facultatea de dreptŭ a universității din Viena este declarată ca moștenitóre a unei sume de 1 milionŭ cincĭ sute de mii francĭ, lăsată ei prin testamentŭ validatŭ de autoritațĭ.

Testatorulŭ însĕ, contele Hartegg, a decisŭ ca universitatea vieneză sĕ intre în posesiunea averii legate numai după trecerea de nouă-decĭ și nouă anĭ; până atuncĭ dobândile se vorŭ adăuga pe fie care anŭ la capitalŭ.

Decă universitatea din Viena nu acceptă legatulŭ, suma trece cu aceleașĭ condițiunĭ universității din Neue-York, și decă și acésta o face nazurĭ, trece asupra universității din Rio de Janeiro (Brazilia).

Cădutŭ din trenŭ. Unŭ industriașŭ, din Saxsonia, plecà dilele acestea din Viena spre Ardélŭ cu trenulŭ acceleratŭ. Când ajunse între stațiunile Rev și Bratka, deschidêndŭ ușa cupeului pe care se afla, din nebăgare de sémă, alunecândŭ din trenŭ, cădu într'unŭ șanțŭ. Consoții lui de călĕtoriă nu-lŭ observară. Diminéța următóre nefericitulŭ călĕtorŭ fu găsitŭ leșinatŭ în loculŭ unde a cădutŭ. Fu dusŭ de aci la Rev, unde în starea de amorțire, în care se afla, murì în scurtŭ timpŭ. Mórtea îi provenì din vehementa sguduire a creerilorŭ.

Banditŭ vestitŭ. Diarele spaniole anunță mórtea lui Bizco del Borge, unulŭ din brigandiĭ cei mai temuțĭ din țéră și asupra căruia circulă deja de mai mulțĭ anĭ istoriile și legendele cele mai ciudate și carĭ au făcutŭ din elŭ unŭ alŭ doilea Fra Diavolo. Nu e demultŭ de atuncĭ, decândŭ o trupă de vr'o 20 de gendarmĭ l'au surprinsŭ într'o firmă. Somatŭ a se preda, Bizco și cei doi tovarășĭ ai seĭ rĕspunseră la acéstă invitațiă prin o salvă de focurĭ. Gendarmii vĕdêndŭ, că n'au nicĭ unŭ chipŭ spre a'lŭ prinde, au încetatŭ cu focurile. In acéstŭ timpŭ cei trei banditĭ dispărură prin o ușă mică și se făcură nevĕduțĭ. Numerulŭ crimelorŭ, comise de Bizco, e fórte mare, cu tóte că elŭ mai în totdéuna făcea prisonierĭ pe tóte victimele sale. Țĕranii din provincia Malaga protegiau pe celebrulŭ banditŭ din douĕ motive: mai ântâiu pentru că se temeau de elŭ și alŭ doilea pentru că Bizco era cu dare de mână și plătea galantomesce orĭ și ce serviciu micŭ ce i-se făcea. In ultimulŭ timpŭ elŭ era fórte tare urmăritŭ; mulțĭ din tovarășii seĭ au fostŭ chiar ucișĭ în ciocnirile lorŭ cu gendarmii. Din acéstă causă Bizco fù nevoitŭ sĕ-șĭ schimbe mereu localitatea. De unŭ timpŭ încóce elŭ sĕ retrăsese în munții Gordovei. Autoritățile aflară îndată, și mai mulțĭ gendarmĭ fură trimișĭ în urma lui. Indată fù somatŭ sĕ se predea, dér în locŭ s'o facă acésta, elŭ, după obiceiu, începŭ a trage mai multe focurĭ; gendarmii nu stĕtură nicĭ ei cu mânile încrucișate, ci începură a rĕspunde la acéstă atacŭ. De astă-dată o ghiulea, venită din partea gendarmilorŭ, lovi pe vestitulŭ căpitanŭ de banditĭ și-lŭ culcă la pămêntŭ. Era mortŭ. Mórtea lui Bizco del Borgo a produsŭ o mare sensațiune în întrégă Spania.

O furtună violentă, care a isbucnitŭ la 22 Maiu v. séra, a pricinuitŭ marĭ stricăciunĭ în Parisŭ. Construcția făcută pentru cursele de taurĭ aprópe de Champs-de-Mars s'a dĕrîmatŭ, omorîndŭ pe unŭ lucrătorŭ și rănindŭ de mórte pe alțĭ trei.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 6 Iunie st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.38	Vĕnd.	9.42
Argintŭ românescŭ -	„	9.35	„	9.40
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.42	„	9.45
Lire turcescĭ - - -	„	10.58	„	10.62
Imperialĭ - - - -	„	9.58	„	9.62
Galbinĭ	„	5.50	„	5.58
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	102.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.59	„	99.—
Ruble rusescĭ - - -	„	125.	„	126.
Discontulŭ - - - -	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 5 Iunie st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4% - - - - - -	102.05
Renta de hârtiă 5% - - - - - -	96.95
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	142.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	100.15
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	——
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	113.25
Bonurĭ rurale ungare - - - - -	105.10
Bonurĭ cu clasa de sortare - - - -	105.10
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ - - -	105.10
Bonurĭ cu cl. de sortare - - - -	105.10
Bonurĭ rurale transilvane - - - -	105.10
Bonurĭ croato-slavone - - - - -	105.—
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului - -	128.—
Renta de hârtiă austriacă - - - -	85.45
Renta de argintŭ austriacă - - - -	85.70
Renta de aurŭ austriacă - - - - -	109.55
Losurĭ din 1860 - - - - - - -	143.50
Acțiunile băncei austro-ungare - -	907.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar. -	313.25
Acțiunile băncei de creditŭ austr. -	306.—
Galbenĭ împĕrătescĭ- - - - - - -	5.62
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - -	9.44
Mărcĭ 100 împ. germane - - - -	58.07
Londra 10 Livressterlinge - - - -	118.80

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Tóte propunerile mele, de a lua o servitóre în casă, séu de a închiria o locuință mai mare, mi-le-a respinsŭ. Adesea, când totușĭ voiamŭ sĕ o înduplecŭ, scotea din scrinŭ unŭ învechitŭ portofoliu, arătându-'mĭ surîdêndŭ conținutulŭ, vre-o 10 ruble strălucitóre. „Vedĭ“, dicea ea apoi, „alt-felŭ nu ne-arŭ rĕmâné nimicŭ pentru dilele negre. O servitóre mi-e cu totulŭ de prisosŭ, deórece sunt pe deplinŭ sănĕtósă și afară de aceea lucrulŭ îmĭ face plăcere“.

In 7 Decemvre stă în carte: „Unŭ paltonŭ de érnă pentru bărbatulŭ meu 40 ruble.“ Acéstă sumă înghiți economiile de până acum ale nevestei mele.

Acum iau ultima cărticică în mână, care mai conține trei foi nescrise. Chiar pe pagina întâia era însemnată de trei orĭ visita medicului. Lucia era bolnavă și eu eramŭ desnădăjduitŭ, pentru-că nu puteamŭ ședea în timpulŭ dilei lângă patulŭ ei, spre a o îngriji; căcĭ ca și mai nainte trebuia sĕ petrecŭ cele optŭ óre de serviciu în birou. Afară de aceea mai aduceamŭ unŭ tencŭ întregŭ de hârtii cu mine, la care trebuia sĕ lucrezŭ acasă. Eram până în gâtŭ grămăditŭ de lucru. Pe timpulŭ acela domnea și în birou mare zăpăcélă: Se descoperiseră furtișagurĭ din care causă demisionase directorul acelui despărțĕmêntŭ, ér comptabilulŭ dimpreună cu ajutorulŭ sĕu fură nevoițĭ sĕ înceteze lucrulŭ pentru câtva timpŭ. Fără a'mĭ negligia datorințele mele, trebuia sĕ îndeplinescŭ și lucrulŭ lorŭ.

Atuncĭ luai o servitóre în casă, pe Pavlova cea de acum, pe care aveamŭ intențiunea sĕ o țiu și după însănĕtoșarea Luciei. Imĭ propusei sĕ nu cedezŭ de astădată Luciei și sĕ resistŭ tuturorŭ obiecțiunilorŭ ei; căcĭ cine póte sci, că nu munca cea grea a pusŭ temelia bólei ei.

Cu tótă bóla nu înceta Lucia a se ocupa de menagiu, însemnându'șĭ tóte cheltuelile în cărticică. Câtŭ de tristŭ apare aci vinulŭ, care trebuia cumpăratŭ din ordinulŭ medicului! Și câtŭ de desŭ se repetă pe fiăcare foiă cuvêntulŭ: medicină! Bóla Luciei se prelungi.... ea dură o lună întrégă. Eu simțiamŭ, că mĕ părăsescŭ puterile. Nopțile le petreceamŭ îmbrăcatŭ pe fotoliu, tresărindŭ speriatŭ la fiăcare respirațiune mai grea a Luciei.

La acésta se mai adăuga lucrulŭ covêrșitorŭ de peste di, la care ar fi pututŭ din destulŭ lucra patru persóne, și acesta îmĭ răpì ultimele rĕmășițe de putere.

Dér într'o di se sfîrșì chinulŭ, și eu fui rĕsplătitŭ cu prisosŭ pentru ostenéla mea. Superiorulŭ meu mĕ învită în camera sa, și-mĭ predete cu mâna sa ordinulŭ de numire ca comptabilŭ alŭ administrațiunei. Douĕ mii de ruble salarŭ! Acesta era unŭ norocŭ ce abia peste unŭ anŭ sperамŭ sĕ-lŭ ajungŭ. Plinŭ de bucuriă alergai la patulŭ bolnavei mele soții. Oh, acum se curmă miseria nóstră, și de aci înainte nu-i voiu mai permite nicĭ măcarŭ de unŭ lucru sĕ se atingă. Vomŭ lua acum unŭ servitorŭ și o bucătărésă. Câtŭ de fericită și fără de grije va fi viéța nóstră. Grelele dile de muncă și de lipsă ițĭ vorŭ fi rĕsplătite cu prisoință!

Lucia recunoscù de pe trăsurile feței mele, că starea nóstră luase o schimbare îmbucurătóre...

Ii istorisii totulŭ plinŭ de încredere în viitorŭ și-mĭ părŭ, că acésta influințéză asupra organismului, mai favorabilŭ ca tóte sticlele de medicină, carĭ steteau jurŭ împrejurŭ pe masă.

Unŭ zimbetŭ veselŭ îi însenină fața, ca și când șĭ-ar fi vĕdutŭ îndeplinite tóte dorințele.... și încă în nóptea aceea... încetă de a mai fi....

Viéța, care îi promitea fericire și liniște, nu i-a fostŭ datŭ sĕ o împărtășéscă cu mine.

Ca credinciósă tovarășe îmĭ stete alăturĭ, indulcindu'mĭ dilele de grea muncă și de luptă pentru hrana de tóte dilele, mĕ petrecŭ apoi până la pragulŭ unei esistențe mai bune, pentru a mĕ părăsi apoi, lăsându-mĕ singurŭ. N'a trăitŭ sĕ guste și viéță mai bună!....

Se făcŭ séră, sórele apusese fără sĕ se fi arătatŭ în aceea di măcarŭ o singură dată.

Dilele lui Decemvre suntŭ scurte.

Luai cărticelele cu însemnările soției mele, le pusei în buzunarulŭ paltonului și mĕ depărtaiu încetŭ de loculŭ păcii eterne.

Dincolo de liniă erau șoselele animate ca totdéuna.... Duruitŭ de carĕ, sgomotŭ de vocĭ omenescĭ îmĭ isbeau urechea.

Fără de voiă mĕ amestecai și eu prin acéstă mulțime de ómenĭ grăbițĭ și înfierbântațĭ, ca împinsŭ de necesitatea, de a'mĭ tîrî mai departe, ca o povară, dilele, ce'mĭ mai suntŭ destinate aci. Căcĭ lumea nu mai are pentru mine nicĭ unŭ farmecŭ, decând ea se află colo în pămêntŭ. *W. Kosiakewicz.*

(„N. fr. Presse.“)

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugăm pe d-niĭ abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiuneĭ sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatuluĭ postalŭ și numeriĭ de pe fășia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domniĭ, ce se aboneză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonațĭ, că mai avemŭ din aniĭ trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazeteĭ“, precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

Administraț. „Gaz. Trans.“

ABONAMENTE

la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețulŭ abonamentuluĭ este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe treĭ lunĭ . . . . 3 fl. —
Pe șese lunĭ . . . . 6 fl. —
Pe unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe treĭ lunĭ. . . . . 10 fr.
Pe șese lunĭ . . . . 20 fr.
Pe unŭ anŭ. . . . . 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anŭ. . . . . 2 fl. —
Pe șese lunĭ . . . . 1 fl. —
Pe treĭ lunĭ . . . . 50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe anŭ. . . . . 8 francĭ.
Pe șese lunĭ . . . . 4 francĭ.
Pe treĭ lunĭ . . . . 2 francĭ.

Abonamentele se facŭ mai ușorŭ și mai repede prin **mandate poștale.**

Domniĭ, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiescă a scrie adresa lămuritŭ și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persone	Trenu accelleratu	Trenu omnibus	Trenŭ mixt
Viena	11.10	8.—		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51
		7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezo-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rev		8.10	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.04	1.57	4.49
Huiedin		9.34	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriș			4.15	6.12
Ghirbeu			4.36	6.24
Nadĕșel			4.58	6.38
Clușiu		10.34	5.26	6.56
	11.15			7.15
Apahida	11.34			7.41
Ghiriș	12.45			9.18
Cucerdea	1.30			10.—
Uiora	1.37			10.09
Vințulu de susu	1.45			10.19
Aiud	2.07			10.48
Teiușŭ	2.26			11.55
Crăciunelŭ	3.11			12.34
Blașiu	3.24			12.52
Micăsasa	3.54			1.34
Copșa mică	4.09			2.19
Mediașŭ	4.21			2.46
Elisabetopole	5.11			3.31
Sighișora	5.45			3.59
Hașfalĕu	6.12			4.32
Homorodŭ	7.32			6.53
Agostonfalva	8.17			7.21
Apatia	8.37			8.23
Feldiora	9.06			9.02
Brașovu	9.45			9.52
	1.55			
Timișu	2.53			
Predealu	3.28			
Bucurescĭ	9.35			

Predealŭ—Budapesta

	Tren de persone	Trenu accelleratu	Trenu mixt	Trenu omnibus
Bucurescĭ			7.30	
Predealŭ			1.14	
Timișŭ			1.45	
Brașovu	—.—		2.32	
	4.10		7.10	
Feldiora	4.56		7.31	
Apața	5.37		8.14	
Agostonfalva	6.07		8.36	
Homorodu	6.55		9.12	
Hașfaleu	8.36		10.24	
Sighișora	9.13		10.46	
Elisabetopole	9.56		11.19	
Mediașu	10.37		11.47	
Copșa mică	10.59		12.02	
	11.16		12.09	
Micăsasa	11.37		12.25	
Blașiu	12.16		12.53	
Crăciunelŭ	12.33		1.05	
Teiușŭ	1.51		1.47	
Aiudu	2.18		2.08	
Vințulu de susŭ	2.48		2.30	
Uióra	2.56		2.37	
Cucerdea	3.14		2.53	
Ghirișŭ	4.01		3.26	
Apahida	5.28		4.40	
Clușiu	5.56		5.—	
	6.37	5.32		8.—
Nădășelŭ	6.58			8.36
Gîhrbău	7.14			9.02
Aghireșu	7.29	6.11		9.32
Stana	7.56			10.11
B. Huiedin	8.18	6.43		10.51
Ciucia	8.58	7.12		12.16
Bucia	9.15			12.50
Bratca	9.34			1.19
Rev	9.53	7.51		2.—
Mezo-Telegd	10.25	8.17		3.04
Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
	11.19	8.47	10.50	4.47
P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Budapesta	6.33	1.55	7.45	10.—
Viena	2.50	7.15	6.05	

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș

	Trenu omnibus	Trenu de pers.	Trenu de pers.
Viena		11.10	2.—
Budapesta		8.20	9.05
Szolnok		11.20	12.41
Aradŭ		4.10	5.45
	2.17	4.30	6.—
Glogovațu	2.37	4.43	6.13
Gyorok	3.19	5.07	6.38
Paulișŭ	3.43	5.19	6.51
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10
Conop		6.09	7.37
Berzava		6.28	7.55
Soborșinŭ		7.25	8.42
Zamu		8.01	9.12
Gurasada		8.34	9.41
Ilia		8.55	9.58
Branicica		9.19	10.17
Deva	1.47	9.51	10.42
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07
Orăștia		11.09	11.37
Șibotu		11.39	12.—
Vințulŭ de josŭ		12.12	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.29	12.46
Teiușŭ	9.54	1.16	1.26

Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenu mixt	Trenu de pers.	Trenŭ mixt
Teiușŭ	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32
Vințulu de josŭ	12.30	4.10	
Șibotŭ	1.01	4.43	
Orăștia	1.32	5.13	11.—
Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21
Deva	2.52	6.35	
Branicica	3.23	7.02	
Ilia	3.55	7.28	
Gurasada	4.08	7.40	
Zamu	4.44	8.11	
Soborșinŭ	5.30	8.46	
Berzava	6.27	9.33	
Conopŭ	6.47	9.53	
Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Paulișu	7.43	10.42	6.13
Gyorok	7.59	10.58	6.38
Glogovaț	8.28	11.35	7.19
Aradŭ	8.42	11.39	7.38
	9.17	12.31	6.20
Szolnok	2.32	5.12	
Budapesta	6.—	8.20	
Viena	3.—	6.05	

Simeria (Piski)-Petroșeni

Simeria	6.47	2.42
Streiu	7.40	3.25
Hațegŭ	8.51	4.16
Pui	10.02	5.11
Crivadia	11.02	5.58
Banița	11.50	6.40
Petroșeni	12.30	7.12

Petroșeni-Simeria (Piski)

Petroșeni	9.36	4.26
Banița	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Hațegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timișóra

Aradŭ	6.05	5.48
Aradulu nou	6.33	6.19
Nemeth-Ságh	6.58	6.44
Vinga	7.29	7.16
Orczifalva	7.55	7.47
Merczifalva	8.14	8.08
Timișóra	9.12	9.02

Timișóra—Aradŭ

Timișora	6.25	5.—
Merczifalva	7.19	6.02
Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	8.15	7.02
Nemeth-Ságh	8.36	7.23
Aradulŭ nou	9.11	8.01
Aradu	9.27	8.17

Ghirișŭ—Turda

Ghirișŭ	9.26	4.19
Turda	9.47	4.40

Turda—Ghirișŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirișŭ	8.50	3.40

Sighișóra—Odorheiu

Sighișora	6.05
Odorheiu	9.45

Odorheiu—Sighișóra

Odorheiu	5.38
Sighișóră	9.10

Copșa-mică—Sibiiu

Copșa-mică	2.29	4.35
Șeica mare	3.02	5.06
Lómneșŭ	3.46	5.45
Ocna	4.18	6.17
Sibiiu	4.42	6.40

Sibiiu-Copșa-mică

Sibiiu	8.50	10.—
Ocna	9.17	10.24
Lómneșŭ	9.45	10.50
Șeica mare	10.20	11.20
Copșa-mică	10.49	11.45

Cucerdea-Oșorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheța	3.35	10.50	3.58
Ludoșŭ	3.56	11.11	4.20
M.-Bogata	4.06	11.20	4.30
Iernutu	4.43	11.57	5.11
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.28
Mirașteu	5.21	12.36	5.53
Oșorheiu	5.40	12.55	6.13
	6.—	4.58	
Reghinul-sás.	7.56	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oșorheiu-Cucerdea

Reghinul-sás.		8.35	8.—
Oșorheiu		10.20	9.49
	6.56	12.15	10.20
Mirașteu	7.16	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.40	12.58	11.02
Iernutŭ	8.03	1.19	11.23
M. Bogata	8.37	1.49	11.53
Ludoșŭ	8.51	2.02	12.06
Cheța	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Unied.-Simeria (Pisk)

Uniedóra	9.36
Cerna	9.50
Simeria	11.50

Mureșŭ-Ludoșŭ-Bistrița

Mureșŭ-Ludoșu	4.40
Țagŭ-Budatelecŭ	8.02
Bistrița	— —

Bistrița-Mureșŭ-Ludoșŭ

Bistrița	— —
Țagŭ-Budatelecu	9.41
Mureșŭ-Ludoșu	1.11

Notă: Numerii încuadrațĭ cu linii grose însemneză órele de nópte.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovu.